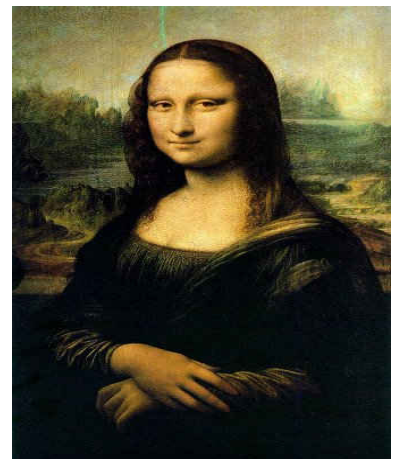

Helene Sophia Selsbæk & Magnus Helander

Kunst

*Helene Sophia Selsbæk
&
Magnus Helander*

Indholdsfortegnelse

Problemformulering s. 3

Kunstforståelse gennem tiden s. 4-7

Kristian von Hornsleth s. 8-11

Analyse af "Ferres" s. 12-13

Definition af kunst s. 14-15

Konklusion s. 16

Kilder s. 17

Problemformulering

Vi vil gerne finde ud af noget om kunst som en helhed. Vi vil også finde en kunstner, og analysere nogle af vedkommendes projekter og værker. Derudover vil vi gøre et forsøg på at definere kunst. Det bliver dog en fuldstændig subjekt definition, da kunst kan defineres på 6mia forskellige måde, altså ligeså mange måder som der er mennesker i verden.

For at gøre det lidt lettere at definere kunst, har vi fundet tre tidsaldre og kigget nærmere på dem.

Kunstforståelse gennem tiden

Mange har den opfattelse i dag, at alt er kunst. Tit og ofte er der mere tale om en entusiasme og interesse. Af den grund kan man få næsten alting til at være kunst i dag. Vi bruger det også i sproget, "kunsten at shoppe", "kunsten at begå sig i selskabslivet" er bare nogle eksempler, hvor man bruger ordet kunst til at sige at man kan finde ud af noget.

Vi har fundet frem til tre kriterier som skulle definere kunst:

- 1: Artefakt. Det skal være en artefakt, dvs en menneskeskabt ting.
- 2: Intentionalitet. Artefaktets intentionalitet skal rumme intentionen om at være kunst.
- 3: Artefaktets primære egenskab skal være den kunstneriske.

Vores kunstforståelse har ændret sig meget gennem tiden. For bare 200 år siden var det jo utænkeligt at lave kunst af skum, ståltråd og glasuld.

I 1930'erne og under krigen var det meget arbejderen der var i fokus. I den tid blev der lavet meget politisk kunst. Efter krigen var Tyskland præget af skyld og fortrængning af hvad nazisterne gjorde.

Det gjorde at Tyskland blev et land, hvor folk ikke turde kendes ved deres traditioner. I 1937 begyndte nazisterne at fjerne kunst fra museerne i Tyskland, og der blev i alt fjernet 19.500 værker.

Mange kunstnere blev arbejdsløse, da deres kunst blev bandlyst og mange blev endda nødt til at drage i eksil. I Tjekkiet dræbte nazisterne alle akademikere og kunstnere, så kun de folk som var lette at manipulere med var tilbage. Det gjorde at landet blev kastet 100 år tilbage i et slag. Og samtidig blev det et kunstfattigt land.

Hitler mente at kunst skulle være forbundet med landet, så den kunst som blev accepteret af hans rædselsregime, var billeder af stolte, kernesunde og ariske bønder og arbejdere.

Under Lenin i 1920'erne var der stadig en vis kunstnerisk frihed, men da Stalin kom til magten blev der fastsat helt klare linier for hvad der var acceptabelt og hvad der ikke var. Kunstnere og forfattere blev tildelt den opgave at opdrage folket socialistisk, det vil sige, at alle kunstnere, som ikke var bandlyst, stod under regeringens magt.

Dermed brugte Stalin også kunst som propaganda, fx ved at få kunstnerne til fremstille fjendebilleder. Her et fjendebillede af en kapitalist, som er fremstillet som fed og grådig.

I det gamle Grækenland lavede man fantastisk smukke skulpturer, bl.a. Venus fra Milo. I Olympia stod mange smukke skulpturer og statuer af guder og gudinder. Som et godt eksempel stod Zeus-statuen i Olympia. Den findes desværre ikke mere, men da den stadig fandtes, forestillede den en 13 m høj siddende Zeus. Hvis han rejste sig op ville han løfte taget. Det at han kunne løfte taget ved bare at rejse sig op, gjorde at hans magt og ærefrygtindgydenhed øgedes. Den må have været et imponerende syn, 13 m høj, udsmykket med sfinkser og figurer. På hovedet havde han en olivenkrans af guld, i hans højre hånd havde han en sejrfigur af guld og elfenben, i den venstre havde han et scepter, som indeholdt alle slags metaller. Rebet om hans liv var ligeså af guld, hvilket hans sandaler også var. Tronen var udsmykket med guld,

ædelsten, elfenben og ibenholt.

Der er desværre intet tilbage af dette imponerende værk. Heldigvis er Zeusstatuen ikke det eneste smukke kunstværk i Olympia. Faktisk er hele Olympia et kunstværk. Den tilbageværende del af Olympia når langt fra forgangne tiders pragt, men på trods af det, er det en utrolig smuk ruinby. Man kan uden problemer forestille sig hvordan det har set ud, næsten fornemme duften af olivenolie og mærke den hektiske aktivitet der har været før De Olympiske lege.

Et billede af hvordan Zeussatutuen muligvis har set ud

Hvis man går helt tilbage til kunstens oprindelse for ca. 15-20.000 år siden, kan man se at mennesket dengang lavede kunst om ting som de havde brug for. Måske for lykke med jagten eller for at formilde de guder de måtte have dengang. Nogle af de mest kendte hulemalerier er dem i Lascaux i Sydfrankrig. De har været lukket for offentligheden siden 1963, og alle andre end de få privilegerede forskere, har været forvist til kopier i en nærliggende hule. Malerierne er dateret til at være ca. 15-17.000 år gamle. De er dermed nogle af de ældste tegn på kunstnerisk udfoldelse hos mennesket.

En anderledes gennemgang af malerierne viser at en del af dem forstiller

stjernebilleder. Grunden til at man ikke har fundet ud af at malerierne forestiller stjernebilleder, er at vores forfædre har forbundet stjernerne i anderledes konstellationer end vi gør i dag. De forbandt dem højest sandsynligt således at de formede nogle af datidens mytologiske figurer. Et område af hulemalerierne i Dødemandsskakten forestiller en tyr, en mand og en fugl på en pind, menes nu at forestille en stjernekonstellation, der bl.a. indeholder de tre klare stjerner Vega, Altair og Deneb.

De tre stjerner danner en trekant som kaldes sommertrekanten, da den er mest synlig om sommeren og forsvinder under horisonten sent på efteråret. For 16.000 år siden var konstellationen synlig hele året, men blot mere prominent om foråret. Da den var synlig hele året, har det måske medvirket til at vores forfædre havde et forhold til den. Den opdagelse at de afbilledet en stor del af den franske nattehimmel, har gjort at vi måske bliver nødt revurdere vores syn på vores forfædre. Måske var de ikke så primitive som vi troede.

Kristian von Hornsleth er født i 1963 i Edinburgh, og arbejder og bor pt. I København og Shanghai. "Von" er et navn han købte, fordi hans oprindelige navn, Kristian Hornsleth ifølge ham var for borgerligt. Han har aldrig været gift, men har 3 børn – Adrian på 15, Hektor på 12 og Holly Aurora på 2.

Kristian blev uddannet på The Royal Danish Academy of Fine Art fra 1988-1994. Han har lavet både malerier, skulpturer, tatoveringer, fotografier, keramik – og projekter, der ikke rigtigt går ind under nogen af kategorierne. Han signerer alle sine billeder "Horn\$leth".

I gymnasietiden gik han på Herlufsholm kostskole. Man kan sige, at Kristian ikke rigtig kunne bestemme sig for, hvilken karriere han helst ville have. Før han blev kunstner studerede han Geologi på Københavns Universitet fra 1983-1986 og gik på Copenhagen Business School fra 1987-1988.

Han har lavet et par bøger, "Fuck you art lovers forever" der er en biografi om Kristian Von Hornsleth og "The Hornsleth Village Project – We want to help you, but we want to own you", der, som det fremgår af titlen, handler om hans projekt i Uganda.

The Hornsleth village

Projektet "The Hornsleth Village" var det projekt, han virkelig blev kendt for. Han tog til en lille, fattig landsby ved navn Buteyonga i Uganda. Her tilbød han alle i landsbyen en gris i bytte for, at de skiftede efternavn til Hornsleth. Menneskerne i landsbyen havde ikke rigtig noget valg – hvis de ville være mætte, så måtte de skifte navn. Kristian fik ugandanerne til at stille op til et fotografi med deres pas foran sig. De over 100 billeder blev i 2006 udstillet i Politikens Hus. Projektet vakte stor forargelse, især hos Ugandas ambassadør i Danmark, der var stærkt imod projektet, og krævede udstillingen lukket. Det nægtede dog både Politikens Hus' arrangementschef, Randy Thybo og Kristian von Hornsleth selv. Randy Thybo udtaler til Politiken "Hvis jeg havde hørt, at uganderne følte sig så stødt, havde jeg måske vendt det en ekstra gang med kolleger. Men nej, jeg vil ikke stoppe den, både af praktiske og kontraktmæssige årsager".

Kristian von Hornsleth udtaler om projektet til Mads Mariegaard:

Udnytter du ikke, at de har brug for dyrene?

- Jo, og det er så en beslutning, man må tage – set i lyset af, at før havde de ingenting, og nu har de landbrugsdyr.

- Hvorfor kunne de ikke få dyrene uden at skifte navn?
 - Fordi jeg ikke giver noget væk – jeg investerer. Giver du noget væk? Jeg har holdt en tale i landsbyen, hvor jeg sagde, at bistand klinger dårligt i mine ører – jeg tror på investering, og hvis I gør det her, så får I en masse ud af det. Jeg mener, man burde skrotte bistanden. I stedet skulle man give investeringsfrihed og rive toldbarriererne ned;

man giver dem jo ikke en chance! Og jeg tror ikke, Europa kolliderer, fordi vi handler med Afrika.

Rasmus Helveg Petersen, der er politisk sagsbehandler i Folkekirken Nødhjælp, er, som Ugandas ambassadør, imod projektet:

- Jeg synes, det er uansvarlig og barnagtig leg med andre mennesker. De mennesker er så fattige, at de ikke har noget valg. Han udnytter sin position som rig og ydmyger dem ved at fratage dem deres navn. Han griber ind i disse menneskers liv med uforudsigelige konsekvenser.

Våbenaktier som kunst

Kristian er også begyndt at sælge våbenaktier – 100 aktier à 20.000,- som kunst, i hans nye selskab, Hornsleth Arms Investment Corporation. Aktiepapirerne er 70 x 100 store. Pengene fra aktierne går til en fond, der hvert år uddeler støtte til nødhjælpsorganisationer og privatpersoner, der efter ansøgning kan søge om penge.

Aktierne er juridisk set gyldige, og gør ejeren af kunstværket til aktionær i selskabet. Hvis kunstværket sælges videre, sælges aktien også videre. Ejeren får adgang til en hjemmeside, der giver kursopdateringer og nyheder om det våben- og krigsførende selskab, man er medejer af. "Aktieverden har altid fascineret mig. Kunstværker er jo - lige som aktier værdipapirer, som stiger og falder i værdi på baggrund af psykologiske faktorer. Både aktier og kunst afspejler virkeligheden, men har også deres eget selvstændige liv.

Derfor har jeg i lang tid gerne ville lave et projekt, der satte lighedstegn mellem aktie- og kunstverden," fortæller Kristian.

Deep Storage Project

Kristians nyeste projekt, "Deep Storage Project", er helt anderledes. Han vil samle DNA fra 5000 forskellige mennesker, som han vil opbevare i en 5x5x5 m skulptur, der skal sænkes ned på bunden af Marianergraven, der med sine 10.911 m er den dybeste grav i havet. Trykket i Marianergraven er 108,6 MPa, hvilket er 1071 gange højere end ved havoverfladen.

De fleste af Hornsleths fans er mere end villige til at give deres blod til projektet.

Idéen er, udover at han vil undersøge hvordan følelsen af, at noget af én ligger på bunden af det dybeste hav, imens resten af personen går rundt i samfundet, at folk kan spekulere over muligheden for at de, om hundreder, måske tusinder af år, kan blive genskabt af deres efterladte DNA.

Udover Kristian selv er der en række tekniske hjælpere, der står for projektet, og det er også Kristian og dem, der finansierer det.

Kristian udtaler til Politiken:

"Når kassen bliver åbnet af fremtidsvæsner om 500 år, vil de kunne skabe nogle nye Hornsleth mennesker af DNA'et. Mange går og drømmer om et evigt liv, og selv når du dør, vil dit dna ligge dernede. Samtidig vil man undre sig over, hvad denne gruppe mennesker havde til fælles. Og det var Hornsleth".

Billedanalyse af Kristian von Hornsleths maleri "Ferres".

Billedet er fra 2001 og måler 120x120.

Billedanalyse er det svære ved kunst, da vi ingen chance har for at vide, hvad kunstneren vil fortælle. Derfor kan vi tolke det, som vi vil.

Billedet i baggrunden forestiller en kvinde med lyst, opsat hår. Hun er, hvad samfundet ville kalde smuk. Ovenpå billedet af hende, i mellemgrunden, er der rød, hvid og gul maling, og helt i forgrunden, i en næsten lysende firkant, er Kristian von Hornsleths karakteristiske signering "Horn\$leth". Over kvinden står der "Dont be scared". Skriften får os til at tænke på, om kvinden er et symbol på frihed? Eller kærlighed? Det er et meget lyst, positivt billede. Alligevel får den røde maling tankerne hen på blod. Budskabet kan være, at kærlighed – eller frihed – ikke er uden omkostninger.

Billedet har centralkomposition – kvinden og kunstnerens navn er i centrum. Man ser kvinden i normalperspektiv. Hun ser rolig ud, men hun har et glimt i øjet, der giver beskueren en følelse af, at hun skjuler

noget. Som om hun ser på en med en slags overbærenhed.
Det ser ud som om lyset kommer udefra og ind på selve billedet.
Firkanten, hvor der står Hornsleth er næsten helt unaturligt lysende.

Definition af kunst

Kunst kan ikke defineres objektivt, da alle har en forskellig mening om det. Også blandt kunstnere er der debat. Nogle kunstnere mener ikke at de er kunstnere. Fx mener Kristian von Hornsleth ikke at hans værker og projekter skal anses som kunst, hvilket også er grunden til at han skriver "Fuck you art lovers!" på en del af sine værker. Til gengæld er der også nogle "kunstnere", som man godt kan mistænke for bare klaske noget sammen, give det en god overskrift og en enorm overpris.

Man kan ikke definere kunst, som du kan definere et træ eller en båd, da kunst er et begreb på lige fod med etik og moral. Samtidig hænger kunst også tæt sammen med etik og moral. Der er meget debat om moralen og etikken i et kunstværk, da mange kunstnere ofte skiller vandene, fx har et enormt kunstværk på EU bygningen skilt vandene. Det skulle have været en hyldest til tjekkernes EU formandskab, i stedet har det skabt stor debat. Specielt Bulgarien har raset over at se deres land dækket af tyrkiske toiletter. Værket forestiller nogle EU lande på en humoristisk måde, Luxembourg er en stor guldklump med et "For sale" skilt på og Italien er en fodboldbane med en nogle spillere på.

Det vigtigste ved at kunst er kunst, mener vi, er meningen bag produktet. Dvs. at kunstneren skal være i den tro at det er kunst. Hvis en person laver et kunstværk, skal det være fordi denne har noget at sige, og at vedkommende rent faktisk mener noget med det værket siger. Dette værk beskriver meget godt sammenhængen mellem kunst, etik og moral. Her kan man diskutere om det er moralsk okay af kunstneren at fremstille fx Bulgarien som et land af toiletter? Sådant et spørgsmål bliver man aldrig enig i, og på den måde kan man faktisk definere kunst. Det skiller vandene, skaber heftig debat og mennesker er aldrig, og bliver aldrig, enige om kunst.

Vi har snakket med kunstneren Carsten Walbom og spurgt ham hvordan

han ville definere kunst.

Efter Carsten mening er kunst at udtrykke sine følelser, sin underbevidsthed og sin bevidsthed. Carsten maler og skriver både poesi og har bl.a. udstillet billeder i Frankfurt og i Kridthuset på Møn. Et af hans digte, kaldet Naturen, står på folderen for klimamødet i København. Udover digte skriver han også skrevet en selvbiografi og en krimi.

Vi spurgte ham også hvad kunst betød for ham, hans svar meget hurtigt og sikkert:

”Alt, det betyder alt” svarede han.

Konklusion

Vi valgte at have om kunst, fordi det er et stort emne, som der ikke er så mange som har haft om før os. Vi har fået meget ud af det, men det har også været enormt svært og krævende. Fredagen før den egentlige projektuge begyndte var vi på Statens Museum For Kunst i København. Vi fik rigtig meget ud af det besøg, hvor man kunne se en masse kontraster. Fx var der et rum, hvor en kunstner havde ridset blomstermotiver ind i nogle enorme spejle. Til sammenligning var der nogle gamle malerier fra 1600-tallet lige ved siden af, som var så meget forskellige at man blev helt forbløffet. Alt i alt har det været spændene at arbejde med kunst, men også utroligt svært.

Vi har snakket og mailet med to forskellige kunstnere, Kristian von Hornsleth og Carsten Valbom. Deres synsvinkler har været spændende og med til at give os et indblik i kunstneres forunderlige verden. Med henblik på afsnittet om kunst i oldtidens Grækenland, skal jeg siges at jeg, Magnus Helander, selv har været i Olympia og har fornemmet atmosfæren.

Grunden til at jeg valgte også valgte at skrive om kunst under 2. verdenskrig, er at jeg synes det er spændene at se hvordan kunsten udvikler, når den er bandlyst. Selvfølgelig har det også været bandlyst i mange andre tider og lande, men alle kender til Hitler og krigen.

Kilder

Internet:

www.wikipedia.dk

www.smk.dk

www.aros.dk

www.ingeniøren.dk

www.folkedrab.dk

www.groveløjer.dk

www.dr.dk

www.netpublikationer.dk

www.fyens.dk

www.stragety-lab.dk

www.information.dk

www.hornsleth.com

Mennesker:

Arne skolebibliotekar

Kristian von Hornsleth

Carsten Walbom

Magnus Helander

Billeder:

www.drdzoe.com

www.hornsleth.com

www.les-tourelles.com

www.osmosis.com

www.hojtoftegaard.dk

Bøger:

"Se og forstå kunst" Forlaget Fremad udgivet 1963

"At se kunsten – kunsten at se" af Rosemary Davidson, Forlaget Høst og Søn, udgivet 1993

"Kig på kunst" af Gillian Wolfe CDR Forlag, udgivet 1999

Helene Sophia Selsbæk & Magnus Helander